
RAPPORT ARBEIDSHELSEUNDERSØKELSER

Fedje kommune, samtaler med renholdere, uteetat på teknisk og
nattevakter

Dato for undersøkelser: november 2020

Rapportdato: 04.12.2020.

INNHold

RAPPORT ARBEIDSHELSEUNDERSØKELSER	1
INNLEDNING	3
SAMMENDRAG	3
METODE	5
RESULTATER	5
Støy/vibrasjoner	5
Luftveier	6
Ergonomi	6
Psykososialt/organisatorisk arbeidsmiljø	7
Natt/skiftarbeid	7
Andre undersøkelser	7
Yrkesvaksinasjon	7
VÅRE VIDERE ANBEFALINGER	8

INNLEDNING

Arbeidshelseundersøkelsen tar sikte på å oppfylle arbeidsgivers plikter til regelmessig kontroll av de ansattes helse i tråd med AML § 3-1-2 g og Forskrift om Organisering, ledelse og medvirkning § 14-1. Arbeidsgiveren skal sørge for at arbeidstakere får tilbud om egnet arbeidshelseundersøkelse, når risikovurderingen viser at det foreligger helserisiko.

Målet er å forebygge, avdekke og følge opp eventuell sammenheng mellom arbeidsmiljø og negative helseeffekter hos de ansatte.

Arbeidshelseundersøkelsene er gjennomført av Åshild Veiteberg, bedriftssykepleier, og der det er funnet nødvendig er det henvist videre til oppfølging hos bedriftslege.

SAMMENDRAG

7 renholdere og 3 ansatte på teknisk har vært inne til samtaler.

Nattevaktene ble samlet i en gruppe (6 av 7 møtte) hvor vi hadde litt undervisning og samtale, og de fylte ut et skjema individuelt ang. egen helse og nattarbeid.

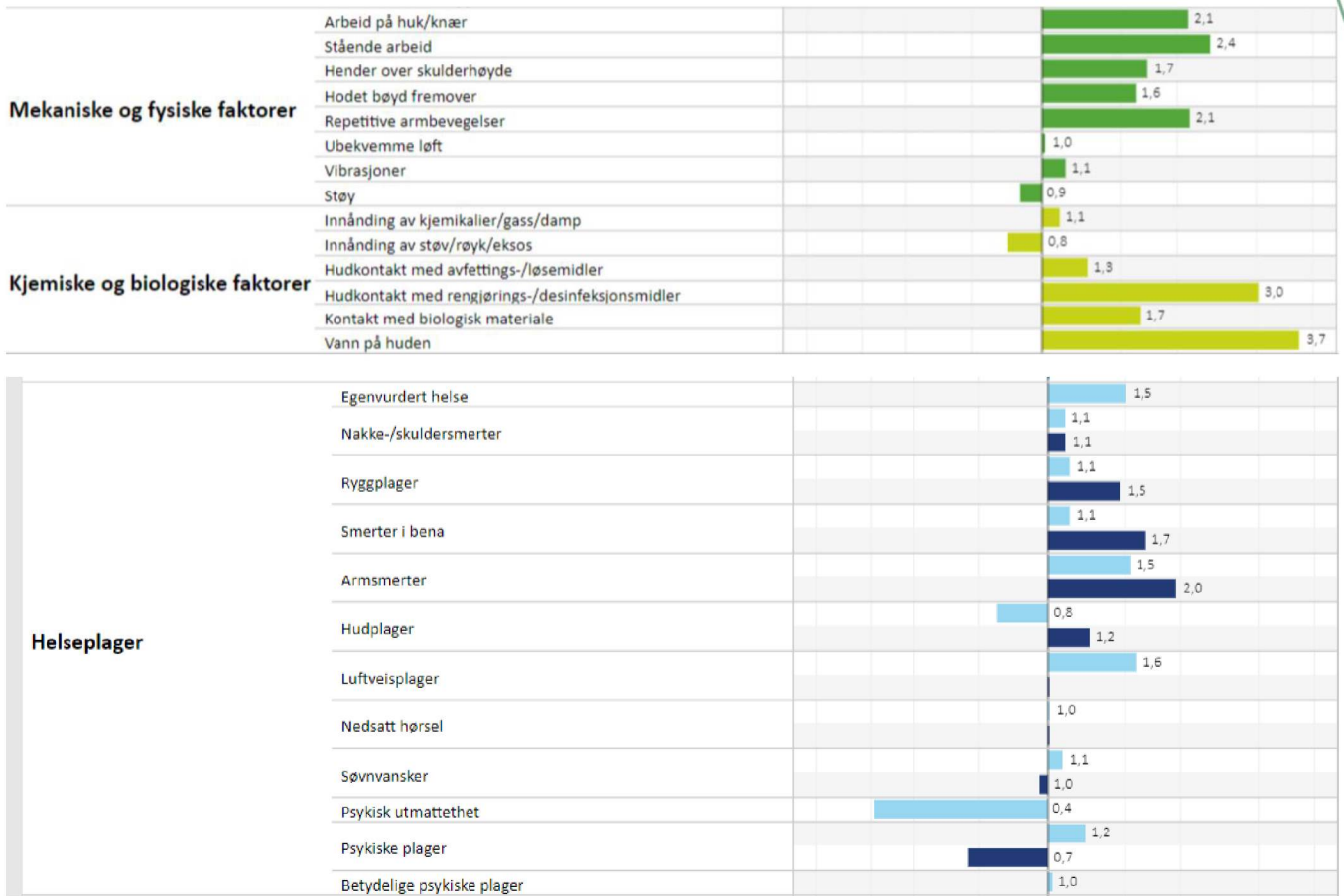
Med varierte arbeidsoppgaver/-avdelinger, følger også varierte eksponeringer, og dermed også mulige helseeffekter. Man vil også kunne forvente i større grad å kunne fange opp sammenheng mellom uhelse og arbeidsmiljø hos ansatte med høy ansiennitet versus nyansatte. Enhver tolkning av funn og angivelser bør derfor vurderes i lys av gruppens sammensetning.

Statens Arbeidsmiljøinstitutt (Stami) utarbeider hvert 3. år en [Nasjonal Oversikt av Arbeidsmiljø \(NOA\)](#) på bakgrunn av ulike kartlegginger, bl.a. Levekårsundersøkelsen basert på arbeidsmiljø, utført av Statistisk Sentralbyrå.

Sammenlikningen er gitt som en relativ risiko (RR) med gjennomsnitt = 1. Verdier større enn 1 tilsvarer en økt risiko.

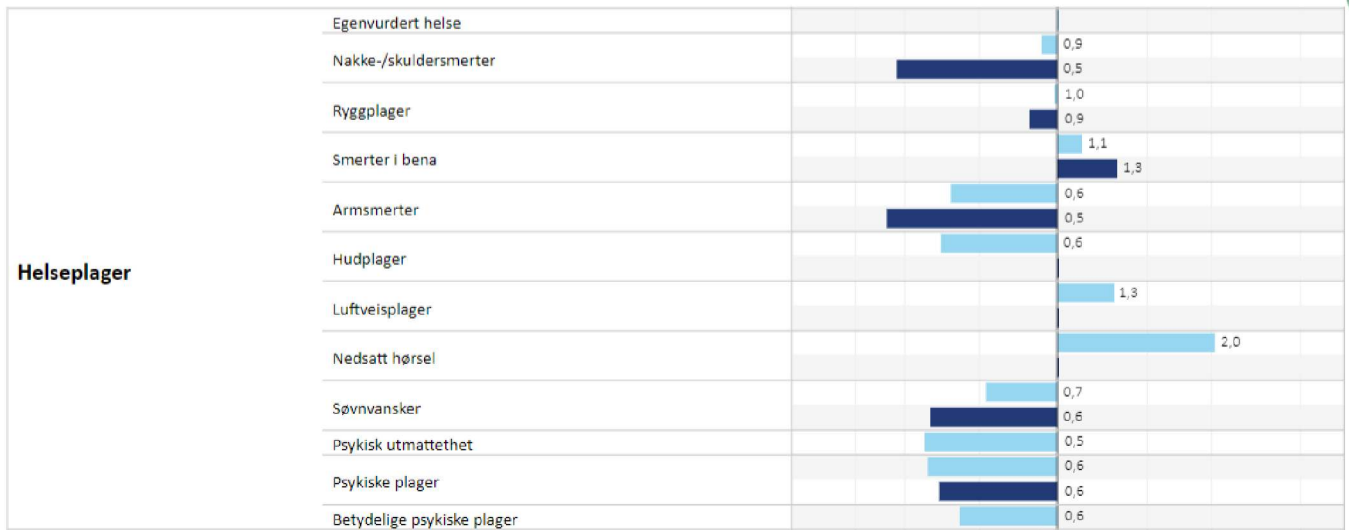
Arbeidsmiljøfaktorene (grønne søyler) er valgt ut på bakgrunn av deres betydning for helse. De lyseblå søylene viser helseplager totalt, mens de mørkeste blå søylene viser hvorvidt de yrkesaktive tilskriver arbeidet som helt eller delvis årsaken til plagen.

Figuren viser hvordan yrkesaktive renholdere rapporterer bl.a. eksponeringsfaktorer og helseplager sammenlignet med gjennomsnittet for alle yrkesaktive. Dette gir et oversiktsbilde, eller en arbeidsmiljøprofil, over utfordringene i norsk arbeidsliv for den enkelte yrkesgruppen.

Figuren under viser hvordan yrkesaktive vaktmestere rapporterer:

METODE

Som et ledd i forberedelsene til arbeidshelseundersøkelsene, er våre tidligere rapporter vedrørende virksomheten gjennomgått.

Tema i helsesamtalen har vært fysisk arbeidsmiljø og eventuelle arbeidsrelaterte helseplager med utgangspunkt i hver enkelt ansatt sine eksponeringer i arbeid nå og tidligere.

Det er gjennomført samtale om arbeidsmiljøet og ev. eksponeringer og arbeidshelse, og hørselstester er tatt av de på teknisk.

Tema i samtalen har bl.a. vært: støy/vibrasjon, støv, kjemikalier og ergonomiske forhold.

De ansatte er fortløpende informert om resultat av ulike prøver/tester og blir ved behov fulgt opp videre av bedriftshelsetjenesten, henvist fastlege eller annen spesialist for videre undersøkelser og/eller behandling.

RESULTATER

På bakgrunn av taushetsplikten gis det ikke tilbakemelding om enkelvis resultater/funn, ei heller ville dette vært formålstjenlig, rapporten etterstreber derfor å være generell.

Støy/vibrasjoner

2 ansatte er kontrollert med audiometer, begge er informert om sitt resultat.

Litt informasjon:

Støy kan gi typisk redusert hørsel, men det kan også gi andre helseplager, blant annet øresus (tinnitus).

Det anbefales at første hørselskontroll gjennomføres innen en måned etter tilsetning, men skal gjennomføres innen 6 måneder. Hvis støynivået er høyt, bør undersøkelsen foretas så snart som mulig, spesielt der det er impulsstøy (det vil si kortvarig, kraftig støy).

Arbeidsutstyr som lager støy, vil også ha vibrasjoner. Arbeidsgiver skal kartlegge og dokumentere i hvilken utstrekning arbeidsutstyret utsetter arbeidstakerne for vibrasjoner, og vurdere enhver risiko for deres helse og sikkerhet forbundet med vibrasjoner (Forskrift om utførelse av arbeid § 14-1.)

Arbeid med verktøy som vibrerer kan forekomme i korte perioder.

Luftveier

Når risikovurderingen viser at det foreligger helseisiko for lungeskade-/sykdom, skal arbeidsgiver sørge for fullgod helseovervåking, og dette gjøres hovedsakelig ved spirometriundersøkelse, samtale og klinisk undersøkelse. Under den pågående koronapandemien må en i enkelte tilfeller avstå fra å gjøre spirometriundersøkelse, av smittevernhensyn. Da vil bedriftshelsetjenesten gjøre en kartlegging av arbeidsrelaterte luftveissymptomer og tilby individuell oppfølging på grunnlag av dette.

Risikofaktorer kan eksempelvis være støv, asbest og/ eller kjemikalier/biologisk materiale.

Om noen angir helsebekymring, eller det er noe å bemerke til tester, blir dette tatt opp med bedriftslegen for ev videre oppfølging.

Ansatte nevner at de kan utsettes for aerosoler fra såper når disse dusjes på flater ved rengjøring av dusjer / garderobes. Innholdet i sikkerhetsdatablad var ukjent for ansatte. Det benyttes også litt klor i vannet ved rengjøring av toalett.

Verneutstyr som støvmaske og hansker er tilgjengelig.

Ergonomi

Muskel- og skjelettplager er den største enkeltårsak til sykefravær i arbeidslivet. I Norge har 40 % av sykmeldingene en diagnose relatert til muskel- og skjelettplager. Omlag 20 % av norske arbeidstakere rapporterer om alvorlige muskel- og skjelettplager.

At plagen er arbeidsrelatert, vil si at den er forårsaket av yrkesarbeid, forverret av yrkesarbeid eller bare gir symptomer i forbindelse med yrkesarbeid. Årsaken kan være at arbeidet er for tungt, for ensformig, foregår i uheldige arbeidsstillinger eller varer for lenge. Flere enkeltoperasjoner som hver for seg ikke betraktes som tunge, kan til sammen og over tid forårsake for høy totalbelastning. Også organisatoriske og mellom-menneskelige forhold på arbeidsplassen spiller inn og kan gi seg utslag i økte muskel- og skjelettplager.

Til temaet ergonomi kom det flere innspill: Det nevnes flere tunge oppgaver – bl.a. bæring/flytting av tunge senger, bæring av utstyr mellom etasjer, flytting av ting når det skal bones, mopping av gamle, slitte gulvbelegg og lavt plassert utstyr i vaskeri.

Flere nevner også å ha helseplager fra skulder / rygg.

Det kom frem ønske om undervisning i ergonomi om «hvordan jobbe trygt og sikkert».

Psykososialt/organisatorisk arbeidsmiljø

Arbeidsmiljø handler om arbeidet

- Arbeidsmiljøet er knyttet til hvordan man organiserer, planlegger og gjennomfører arbeidet.
- Arbeidsmiljøet er forskjellig fra arbeidsplass til arbeidsplass, og krever derfor ulike tilnærminger.
- Arbeidsmiljøet påvirker arbeidstakernes helse, jobbengasjement og virksomhetens resultater og produktivitet

Det er ikke gjennomført en systematisk arbeidsmiljøkartlegging i forbindelse med årets helseundersøkelse, men det er gjennom samtalen spurt om generell trivsel.

Det som nevnes er at det er gode kollegiale forhold.

Det har også vært tatt opp med Bjarte at det skulle vært en bedre forventningsavklaring med skolen hva angår renhold, og forarbeid som lærer/rektor må gjøre før renholder vasker.

Natt/skiftarbeid

Skift- og turnusarbeid gir økt risiko for helseplager, og at disse først viser seg over tid. Spesielt nattarbeid forsterker belastningen på helsen. Helseplager som er påvist, er søvnforstyrrelser, fordøyelsesbesvær, og hjertesykdom. Psykiske plager og økt ulykkesrisiko kan også forekomme.

Alle nattevaktene som deltok på samlingen fylte ut et eget skjema ang egen helse. Og forhold som nevnes i informasjonen over er kjent for flere. På dette skjema fikk den enkelte mulighet til å krysse av for om de ønsket helseoppfølging av bedriftslegen – ingen takket ja til det.

Andre undersøkelser

Alle ansatte har fått tilbud om blodtrykksmåling og individuell tilbakemelding på resultatet.

Det er gitt individuell tilbakemelding av resultatet. Ved behov er det gitt råd om mosjon, kosthold og hva en selv kan gjøre før evt. medisinerings settes i gang av egen lege.

Ansatte med behov for videre oppfølging, har blitt anbefalt å få kontrollert dette hos fastlege.

Yrkesvaksinasjon

Det kan være aktuelt for ansatte på teknisk som gjør arbeid på kloakkanlegg. Anbefalte vaksiner er Hepatitt A og stivkrampe.

Det anbefales at det sjekkes opp i at vaksinebeskyttelsen er OK.

VÅRE VIDERE ANBEFALINGER

Godt arbeidsmiljøarbeid starter med kunnskap. For at forebyggende arbeid skal virke, kreves både kunnskap og forståelse:

- Kunnskap om hvilke arbeidsmiljøfaktorer som er viktige og mest relevante for din arbeidsplass
- Forståelse for sammenhenger og hvordan man kan jobbe med det

Arbeidsmiljøet har stor betydning for arbeidstakeres helse og engasjement, men også for et produktivt og lønnsomt arbeidsliv. Gevinstene av forebygging blir ikke realisert gjennom velferdsgoder og sosiale tiltak, men gjennom det arbeidet vi utfører hver dag.

På bakgrunn av årets arbeidshelseundersøkelser og ut fra vår kjennskap til bedriften, anbefaler vi følgende tiltak for videre HMS-arbeid:

- Arbeidshelseundersøkelser neste gang i 2023, og innen 6 måneder for nyansatte. Vi oppfordrer virksomheten til fortløpende å melde inn nyansatte.
- Arbeidsplassvurderinger av renholdernes arbeidsoppgaver. Salutis HMS bistår med kartlegging av ergonomiske forhold på arbeidsplassen for å forebygge muskel- og skjelettlidelser og å forebygge sykefravær. Våre fysioterapeuter/ergoterapeuter foretar disse vurderingene og tilrettelegger for den enkelte på sin arbeidsplass. Kartlegginger, vurderinger og rådgivning gis både på gruppe og individnivå.
- Oppfølging av handlingsplan fra 2020.
- Bedriftsjordmor: Salutis HMS tilbyr bistand fra jordmor via videosamtaler. Se vår hjemmeside for nærmere informasjon www.salutis-hms.no/gravid-arbeidstaker/
- Salutis Psykologi: Psykiske helseplager er en av de viktigste årsakene til fravær fra jobb i Norge i dag. Tidlig psykisk helsehjelp er effektivt for å hindre sykemelding og redusere sykefraværet. Les mer om Salutis Psykologi på www.salutis-psykologi.no

Vil anbefale at dere går inn på våre hjemmesider som alltid er oppdatert i forhold de tjenester og kurs vi har å tilby:

www.salutis.no

Vi vil understreke at vi som BHT har en rådgivende funksjon, slik at virksomheten selv må vurdere hvilke tiltak som anses hensiktsmessige på bakgrunn av de anbefalingene som er gitt.

Hvis det skulle være noen spørsmål i forhold til rapporten er det bare å ta kontakt med undertegnede pr. e-post eller telefon.

Med vennlig hilsen Åshild Veiteberg, bedriftssykepleier

SALUTIS HMS